

§ 27 Stockholm stads miljöprogram 2016-2019

- svar på remiss, dnr 303-1200/2014

Beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens svar på remissen.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänstutlåtande, dnr 1.5.3./697-2015.

Miljöprogrammet är ett stadsövergripande styrdokument som innefattar 6 övergripande miljömål. Dessa 6 miljömål är verksamhetsmål som nämnderna ska bryta ner till egna nämndmål. För att konkretisera och kunna mäta miljömålen innefattar miljöprogrammet också 30 delmål och 40 indikatorer. Till varje delmål anges i programmet vilka nämnder och bolag som har genomförande- respektive uppföljningsansvar. Av de 30 delmålen har stadsdelsförvaltningarna genomförandeansvar för 18 stycken. Dessa 18 delmål ska brytas ned i stadsdelsnämndernas årliga verksamhetsplan till nämndmål, egna indikatorer och aktiviteter. Stadsdelsförvaltningen ser att det finns ett stort behov av central vägledning av miljöprogrammets mål och hur dessa ska uppnås. Det utlovas anvisningar som kommer biläggas när programmet är antaget. Stadsdelsförvaltningen ser fram emot dessa då det bland annat finns otydligheter kring begreppen genomförandeansvarig respektive andra beskrivningar av hur nämnder och bolag ska arbeta med miljöprogrammet. Tydlighet och ett enhetligt språk önskas genomgripande i programmet.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

Särskilt uttalande

Ledamoten Rebwar Hassan (MP) anmäler för
Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet ett
särskilt uttalande enligt bilaga.

Bilaga: Särskilt uttalande, Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet

Skärholmens stadsdelsnämnd 2016-01-28

Ärende
Dnr. 1.5.3./697-2015

Stockholms stads miljöprogram 2016-2019

Rebwar Hassan m fl (MP)
Salar Rashid m.fl. (S)
Lorena Delgado m fl. (V)

Särskilt uttalande

Stockholms stads miljöprogram 2016-2019 är mycket ambitiöst. Synpunkterna från förvaltningen är bra. Det visar ju tydligt att miljöprogrammet är ännu mera tydligare från styrningshåll. Det är bra att de ser positivt på borttagandet av miljöhandlingsplaner då den för nämnder som saknar djupa kunskaper i miljöfrågan, i många fall bara blev en pappersprodukt.

Vi vill att vårt naturreservat ska vara mer tillgängligt för stockholmarna samt arbeta med hur kreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten. Vi vill att SDN utifrån miljöprogrammet ska ha ett mål att Skärholmarna, våra barn och unga, tryggare ska få nöje och nytta av naturen.

Programmet måste synkroniseras med övriga styrdokument på miljöområdet, t.ex. dagvattenstrategin, den kommande strategin för grönstrukturfrågor och kommande strategier för klimatarbetet.

Programmet måste säkerställa en hög grad av transparens i de intressekonflikter kopplat till markanvändning som måste lösas i en växande stad (där avvägningar måste göras i varje enskilt fall). Det är t.ex. viktigt att kunna följa upp hur man arbetar med att stärka de ekologiska funktionerna och hur

kompensationsåtgärder sker i de fall man bygger på grönmark. Biotopkartan, som senast uppdaterades 2009, är ett bra analysverktyg för detta ändamål och bör kommuniceras utåt via miljöbarometern. Artportalens rapportsystem för bl.a. rödlistade arter är också ett bra analysverktyg för ökad transparens och kan användas som planeringsunderlag. Det bör även göras tydligt att uppföljningssystemet ska visa vilka kompensationsåtgärder som faktiskt genomförs samt deras effekt.

Problembeskrivningen för att uppnå målen för vattenmiljön bör även finnas beskriven för grönstruktur och biologisk mångfald.

Det vore önskvärt om programmet kunde bli tydligare i naturskötsel frågan. Många stadsdelsnämnder upplever att det är ett problem med upphandlingen av skötselåtgärder. Att sköta naturreservat och andra grönområden på ett ändamålsenligt sätt är viktigt för att stärka den biologiska mångfalden i staden. Det bör tillkomma tydligare skrivningar om skötsel frågan kopplat till stadsdelsnämnderna och den expertroll som förslagsvis miljöförvaltningen skulle kunna ha i det sammanhanget.

I trafikavsnittet kan det vara lämpligt att göra en tydligare koppling till översiktsplanen och stadsutvecklingsfrågor under avsnittet ”Biltrafiken ska minska”. Här kan även vara lämpligt att föreslå att det görs en tydligare uppdelning mellan persontrafik och godstrafik. Godstrafiken kan komma att ersätta stora delar av persontrafiken ju tätare staden blir, t.ex. ökade turer med stadens mobila återvinningscentral, utkörning av matvaror etc

I programmet hänvisas till stadens upphandlingspolicy. Sedan förslag till miljöprogram färdigställdes har dock ett nytt förslag på upphandlingspolicy (numera kallat upphandlingsprogram) remisshanterats.

Upphandlingsprogrammet hänvisar på miljöområdet till miljöprogrammet vilket innebär att miljöprogrammet måste kunna fungera eller utvecklas för att fungera som stöd för

olika typer av upphandlingsprocesser, (ex naturvård, ekologisk mat, biodrivmedel osv).

I avsnittet för hållbar energianvändning och egenproducerad el ligger fokus på solenergi. Viktigt att vi med detta inte utesluter andra förnybara energislag, t ex vind eller vågkraft.

Enbart ekologisk mat diskuteras i utkastet. Bra att nämna behovet av klimatsmart mat, t ex mindre kött och frukt och grönsaker i säsong.

I programmet har man också ett avsnitt om kommunikation för att miljöprogrammet ska bli verklighet. En rad åtgärder anges för att uppnå miljöprogrammets mål. I sammanhanget vill vi anföra att det är ytterst viktigt, att man informerar allmänheten om miljöprogrammets mål och hur man kan uppnå det. Informationen anser vi ska omfatta den dagliga livsföringen och förutom de riktlinjer som anges i dokumentet även omfatta sophantering, i avsikt att fler ska sopsortera och bidra till att avfall blir till biogas. Informationen ska vara tydlig och i vissa delar på olika språk.